

DANIŞTAY VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU KARARLAR BÜLTENİ

Sayı: 17

14/2/2024 tarihli
Danıştay Vergi Dava Daireleri
Kurulu Gündemi

Kararlar Bülteni Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu tetkik hâkimleri tarafından
içtihadın takibi amacıyla hazırlanmakta olup bağlayıcılığı bulunmamaktadır.

1- VDDK, E:2022/590, K:2024/52, 14/2/2024

(Kurumlar Vergisi Kanunu, transfer fiyatlandırması, örtülü kazanç, eksik inceleme)

Özet: Davacı tarafından, ilgili hesap döneminde kasa hesabında izlenen yüksek tutarda nakit paranın 8.000 TL'yi aşan kısmının karşılıksız olarak ilişkili kişilere (ortaklara) kullanılarak transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımında bulunmak suretiyle kurum kazancının eksik beyan edildiğinden bahisle düzenlenen vergi inceleme raporunda yer alan tespitin, tek başına, davacının bu parayı ortaklarına kullandığı ve faiz geliri elde ettiği, bu suretle de transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımında bulunduğu dayanak alınmasının mümkün olmadığı

2- VDDK, E:2022/1766, K:2024/67, 14/2/2024

(Kurumlar Vergisi Kanunu, transfer fiyatlandırması, örtülü kazanç, eksik inceleme)

Özet: Vergi inceleme raporunda yer alan tespitlerden, şirket ortaklarına aktarılan paralar için kasa ve ortaklar hesabı analizinin yapılmadığı, sadece şirket ortağının beyanlarından yola çıkıldığı, ilgili hesapların karşılaştırmasının yapılmadığı, ayrıca davacı şirketin ilgili dönemde turizm acenteliği faaliyetini yürüttüğü anonim şirketin hesaplarında bu faaliyet kapsamında yapılan para hareketleriyle ilgili karşıt incelemenin yapılmadığı anlaşıldığından, davacı adına, kasasında görünen yüksek tutarda nakit parayı ortaklarına karşılıksız kullanarak transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımında bulunmak suretiyle kurum kazancını eksik beyan ettiğinden bahisle düzenlenen vergi inceleme raporuna dayalı cezalı tarhiyatta hukuka uygunluk bulunmadığı

3- VDDK, E:2022/1415, K:2024/62, 14/2/2024

(Kurumlar Vergisi Kanunu, transfer fiyatlandırması, örtülü sermaye)

Özet:

i. Kurumlar vergisi beyannamesi verildikten ve kurumlar vergisi tahakkuk ettirildikten sonra örtülü sermaye kullanan kurumun yapacağı düzeltme talebi yönünden, beyana dayalı olarak ikmalen ya da re'sen tarh edilen verginin kesinleşmiş ve ödenmiş olmasının gerektiği

ii. Borç alan şirket tarafından kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınmasına rağmen zarar edilmiş olması nedeniyle kurumlar vergisi ödenmemesi halinde de borç veren kurum nezdinde gerekli düzeltme işlemleri yapılabileceği

iii. Bu nedenle anılan borca ilişkin faiz gelirinin elde edilen kâr payı sayılarak iştirak kazancı istisnası kapsamında değerlendirilmesi gerektiği

4- VDDK, E:2022/372, K:2024/55, 14/2/2024

(Katma Değer Vergisi Kanunu, indirimli orana tabi teslim, düzeltme beyannamesi, iade, hakkın kullanılma süresi)

Özet: Kanun'da öngörülen sürede nakden veya mahsuben iade hakkını kullanmayan mükellefin ilgili döneme ilişkin düzeltme beyannamesi vererek iade talebinde bulunmasının mümkün olmadığı

5- VDDK, E:2022/456, K:2024/61, 14/2/2024

(Katma Değer Vergisi Kanunu, İdari Yargılama Usulü Kanunu, bir hüküm fıkrasının bozma kararının kapsamı dışında bırakılmasından doğan usuli müktesep hak, iade sürecinde tesis edilen kesin nitelikte olmayan işlemler ve bu işlemlerin 2577 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca başvurunun reddi sayılmak suretiyle açılan davalarda dava açma süresi, Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu kararlarının zaman bakımından uygulanabilirliği)

Özet:

i. İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14. maddesinin (6) numaralı fıkrasında süreaşımına ilişkin hususun ilk incelemeden sonra tespit edilmesi halinde davanın her safhasında Kanun'un 15. maddesi hükmünün madde hükmü uygulanacağının öngörülmesi ve kamu düzenini ilgilendiren bir usul kuralı dikkate alınmadan karar verilmiş olması nedeniyle olayda usuli kazanılmış hakkın doğduğundan bahsedilemeyeceği

ii. Davacı tarafından yapılan katma değer vergisi iadesine ilişkin olarak yapılan başvurular üzerine idarece verilen ve bazı eksikliklerin tamamlanması ve olumsuzlukların giderilmesi durumunda mahsuben iade talebinin yerine getirileceğini bildiren, kesin nitelikte olmayan cevapların, 2577 sayılı Kanun'un 10. maddesinde öngörülen imkândan yararlanmak suretiyle istemin reddi sayılarak işlemlerin tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz günlük süre içinde dava açma yoluna gidilmediği ve kesin cevabın beklenmesinin tercih edildiği; ancak, davalı idarece başvuru tarihlerinden itibaren altı ay içinde kesin bir cevap verilmediği, bu durumda, davacının altı aylık süre sonunda oluşan zımni ret işlemleri üzerine dava açma hakkını kullanmasının gerektiği ancak davacının, bekleme süresi sonunda oluşan zımni ret işlemleri üzerine vergi mahkemeleri için öngörülen otuz günlük genel dava açma süresi geçtikten sonra dava açtığı,

iii. Usul kurallarının zaman bakımından uygulanması için kabul edilen derhal uygulanma ilkesinin İçtihatları Birleştirme Kurulu kararları için de geçerli olduğu, 21/10/1970 tarihli ve 13646 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 20/06/1970 tarih ve E:1969/1, K:1970/27 sayılı kararında yer alan

ifadelerden İctihatları Birleştirme Kurulu kararlarının verildikleri sırada derdest olan davalarda uygulanmasının gerektiği sonucuna ulaşıldığı

iv. Temyize konu ısrar kararı verildikten sonra 19/06/2022 tarih ve 31871 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Danıştay İctihatları Birleştirme Kurulunun 15/03/2022 tarih ve E:2021/2, K:2022/1 sayılı kararında, zımni ret işlemleri üzerine açılan davalarda dava açma süresi hesaplanırken Anayasa’nın 40. maddesinin ikinci fıkrasındaki kural uygulanmak suretiyle dava açma sresinin işletilmesi veya işletilmemesi konusunda verilen kararlar arasındaki aykırılığın içtihatların birleştirilmesi yoluyla giderilmesine yer olmadığına karar verilmiş ise de kararda, yazılı olarak bildirilen idarî işlemlerde dava açma sresinin belirtilmediği hallerde genel dava açma sresinin uygulanması gerektiği yönünde varılan sonucun dayandığı gerekçelerin, zımni ret işlemleri yönünden de genel dava açma sresinin uygulanması gerekliliğini ortaya koyduğu

v. Buna göre, kesin olmayan cevap niteliğindeki işlemlerin usulüne uygun olarak tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz günlük süre içinde dava açma hakkını kullanmayan davacının, davalı idareye başvuru tarihlerinden itibaren işleyen altı aylık süre sonunda oluşan zımni ret işlemleri üzerine vergi mahkemeleri için öngörülen otuz günlük genel dava açma süresi içinde dava aması gerekirken, bu sreler geçirildikten sonra açılan davanın süresinde olmadığı sonucuna varıldığı

6- VDDK, E:2022/1648, K:2024/46, 14/2/2024

(Gümrük Kanunu, ceza tutarı)

zet: İthalat beyannamelerinin tescil edildiği tarihte 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 238. maddesinin yürürlükte bulunun hali uyarınca gümrük vergilerinin iki katı ceza (daha az ceza) uygulanabileceği halde, aynı Kanun’un 238. maddesinin, 28/03/2013 tarih ve 6455 sayılı Kanun ile değişik hali uyarınca gümrüklenmiş değerin iki katı (daha fazla ceza) tutarında cezanın uygulandığı dava konusu işlemde, ceza tutarı yönünden hukuka uygunluk bulunmadığı

7- VDDK, E:2022/383, K:2024/57, 14/2/2024

(Damga Vergisi Kanunu, istisna, pazarlık usulüyle ihale, ilan, yabancı katılımcı, döviz kazandırıcı faaliyet)

zet: İhaleye ilişkin idari şartnamenin 8. maddesinde, ihalenin yabancı katılımcılara açık olduğu belirtilmişse de, Kamu İhale Kanunu’nun 21. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca pazarlık usulüne göre yapıldığı anlaşılan ihale için ilan yapılmasının zorunlu olmadığı, dosyada da ihalenin ilan edildiğine veya idarece davet edilen firmalar arasında yabancı isteklinin bulunduğuna ilişkin herhangi bir

bilgi ve belge bulunmadığı dikkate alındığında, ihalenin, yabancı katılımcılara açık olduğundan bahisle ihale konusu işin döviz kazandırıcı faaliyet kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı

8- VDDK, E:2022/454, K:2024/69, 14/2/2024

(Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Hukuk Muhakemeleri Kanunu, amme alacağını korumaya yönelik tedbirler, kanuni temsilci)

Özet: Verginin mükellefi veya sorumlusu olmayan kanuni temsilciden amme alacağının korunmasına yönelik olarak 6183 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca teminat istenilmesinin, yine kanuni temsilci hakkında Kanun'un 13. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca ihtiyati haciz ve 17. maddesi uyarınca ihtiyati tahakkuk işlemlerinin uygulanmasının hukuken mümkün bulunmadığı

9- VDDK, E:2022/236, K:2024/76, 14/2/2024

(Kurumlar Vergisi Kanunu, vakıf üniversitesi, iktisadi işletme, off-shore hesabında nemalandırma)

Özet: Vakıf üniversitesi kaynaklarının off-shore banka şubesi hesaplarında nemalandırılması nedeniyle üniversite bünyesinde iktisadi işletme olduğundan bahsedilmesine hukuken olanak bulunmadığı

10- VDDK, E:2022/1677, K:2024/80, 14/2/2024

(Kurumlar Vergisi Kanunu, sahte fatura, gerçek bir emtia teslimi veya hizmet ifasına dayanmayan bir kısım faturayı kayıtlarına intikal ettirerek maliyetleri artırma, eksik inceleme)

Özet:

i. Vergilendirmenin türü nazara alındığında gelirin gerçekliği ilkesinin bir gereği olarak faturalar içeriği teslim ve ifaların gerçek olmadığının veya işletmeye girip girmediğinin (gerektiğinde defter ve belgeleri incelenerek faturalar içeriği emtia çeşitlerinden başka alışlarının bulunup bulunmadığı hususunun) araştırılarak ortaya konulması gerektiği, ancak inceleme elemanınca böyle bir belirlemenin yapılmadığı,

ii. Şirketin iştigal ettiği sektör nazara alındığında malzeme kullanılmadan inşaat yapılması düşünülemeyeceğinden, eksik araştırma ve inceleme ile bir takım kabullerden yola çıkılarak belirlenen matrah esas alınarak yapılan dava konusu cezalı tarhiyatlarda hukuka uygunluk bulunmadığı

11- VDDK, E:2022/1446, K:2024/74, 14/2/2024

(Katma Değer Vergisi Kanunu, defter-belge ibraz etmeme, kanuni temsilcinin ikametgâhında tebligat)

Özet:

i. Tüzel kişilerin bilinen adreslerinde bulunamadığı hususunun usulüne uygun olarak tespit edilmiş olması durumunda, vergilendirme ile ilgili işlemin kanuni temsilcinin ikametgâh adresinde tebliğ edilmesinde hukuken bir engel bulunmadığı

ii. Olayda, davacı şirketin iş yeri adresinde bulunamadığı ve yeni adresinin bilinmediği usulüne uygun olarak tespit edildikten sonra defter ve belge isteme yazısı davacı şirketin kanuni temsilcisinin ikametgâh adresinde eşine tebliğ edildiğinden bu tebligatta hukuka aykırılık bulunmadığı

iii. Bu nedenle dava dilekçesinde defter ve belgelerin ibraz edilebileceği belirtildiğinden davacıdan ilgili dönem defter ve belgeleri istenerek Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 08/02/2019 tarih ve E:2013/3, K:2019/1 sayılı kararında belirtilen inceleme yapılmak üzere ısrar kararının bozulması gerektiği

Aynı yönde: VDDK, E:2022/1023, K:2024/75, 14/2/2024. VDDK, E:2022/1245, K:2024/71, 14/2/2024

12- VDDK, E:2022/137, K:2024/78, 14/2/2024

(Katma Değer Vergisi Kanunu, defter-belge ibraz etmeme, kanuni temsilcinin ikametgâhında tebligat)

Özet:

i. Dava konusu vergi ve cezaların devreden katma değer vergisinin azaltılmasından kaynaklanan kısmının sebep unsuru yargı kararıyla ortadan kalkmış olduğundan dava konusu cezalı katma değer vergilerinin değinilen kısmında hukuka uygunluk bulunmadığı

ii. Davacı şirket adına düzenlenen 13/11/2015 tarihli defter belge isteme yazısının, şirketin bilinen adresine tebliği denenerek şirketin adresinde bulunamadığı usulüne uygun şekilde ortaya konulduktan sonra defter ve belge isteme yazısının kanuni temsilcinin ikametgâh adresine tebliğ edilmeye çalışılması gerekirken aynı tarihli defter belge isteme yazısının doğrudan şirket kanuni temsilcisinin ikâmet adresine de tebliği çıkarılmasında hukuka uygunluk bulunmadığı

13- VDDK, E:2023/305, K:2024/72, 14/2/2024

(Katma Değer Vergisi Kanunu, defter-belge ibraz etmeme, kayyum atanan dönem)

Özet: Defter ve belgelerin ibrazına ilişkin yazının yönetim yetkisinin kayyumda olduğu tarihlerde yönetim yetkisi alınmış şirket temsilcisinin ikametgâh adresinde tebliğ edilmesinin Vergi Usul Kanunu'nun tebliğe ilişkin hükümlerine uygun olmadığı

14- VDDK, E:2022/996, K:2024/82, 14/2/2024

(Katma Değer Vergisi Kanunu, defter-belge ibraz etmeme, kanuni temsilci)

Özet: 21/03/2018 tarih ve 7103 sayılı Kanun'un 27/03/2018 tarihinde yürürlüğe giren 9. maddesiyle Vergi Usul Kanunu'nun 10. maddesine beş ve altıncı fıkraların eklenmesinden önceki dönemde tasfiye dışındaki nedenlerle tüzel kişiliği sona eren mükelleflerin tüzel kişiliğinin sona ermesinden önceki döneme ait vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemlerinin kanuni temsilciler adına yapıp yapılamayacağı hususundaki hukuki belirsizlik, bu işlemleri sebep unsuru yönünden belirli bir kanuni dayanaktan yoksun bıraktığından, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun geçici 7. maddesi kapsamında ticaret sicil kaydının re'sen silinmesi nedeniyle 5520 sayılı Kanun'un 17. maddesinin (9) numaralı fıkrasında öngörülen tasfiye koşulu gerçekleşmeden şirketin kanuni temsilcisi olan davacı adına tarh edilen katma değer vergileri ve kesilen cezalarda hukuka uygunluk bulunmadığı

15- VDDK, E:2023/1524, K:2024/83, 14/2/2024

(Gelir Vergisi Kanunu, İdari Yargılama Usulü Kanunu, kârlılık oranı, resen araştırma yetkisi)

Özet: Belgesiz giderlerin ve ticari kazancın elde edilmesine yönelik olmadığı ileri sürülen bir takım giderlerin reddi suretiyle yapılan cezalı gelir vergisi tarhiyatına karşı açılan davada vergi inceleme elemanınca araştırılmayan sektördeki kârlılık oranının 2577 sayılı Kanun'un 20. maddesinde anılan re'sen araştırma yetkisi kapsamında yargı merciince araştırılmasına gerek bulunmadığı

16- VDDK, E:2023/734, K:2024/70, 14/2/2024

(Gelir Vergisi Kanunu, gayrimenkul satışı, kayıt dışı hasılat, eksik inceleme)

Özet: Davacı tarafından 2010 yılında satışı yapıldığı belirlenen konutlara ilişkin olarak kayıt dışı bırakılan hasılat tutarı üzerinden gelir vergisine esas alınacak matrah farkı belirlenirken, sadece belediyeden alınan bilgiler doğrultusunda yaklaşık brüt metrekare büyüklüğüne göre belirlenen katma değer vergisi oranlarının uygulandığı,

söz konusu satışlara ilişkin olarak maliyet ve/veya kârlılık oranı yönünden herhangi bir inceleme veya araştırma yapılmadığı gibi satışı yapılan konutların net alanlarının tespitine yönelik olarak da yeterli ve somut bir tespitin bulunmadığı anlaşıldığından, eksik incelemeye dayalı vergi tekniği raporu uyarınca takdir komisyonu kararlarına istinaden yapılan cezalı tarhiyatta hukuka uygunluk bulunmadığı

17- VDDK, E:2022/556, K:2024/87, 14/2/2024

(Vergi Usul Kanunu, mükellefiyet tesisi, teminat, daha önce ortak olunan şirketin sahte fatura düzenleme fiili)

Özet: Davacı tarafından, vergi mükellefiyeti tesis edilmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine dair işlemin iptali istemiyle açılan davada, davacının bir dönem ortağı olduğu şirketin sahte belge düzenlemek suretiyle komisyon geliri elde ettiği hususunun, anılan şirketin 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ilişkin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde düzenlenen 26/10/2011 tarihli vergi tekniği raporuna dayandırıldığı, ancak davacının noter tarafından düzenlenen 01/11/2006 tarih ve 5521 yevmiye numaralı hisse devir sözleşmesiyle şirket ortaklığından ayrıldığı, bu durumda davacının, kendisinden ödemesi veya teminat vermesi istenen borcun sadece 2006 yılına ilişkin kısmından sorumluluğunun bulunduğu, 2007 ve 2008 yıllarını da kapsayacak şekilde borcun tamamının ödenmesi veya %10'u oranında teminat gösterilmesi durumunda mükellefiyet tesis edileceği yolundaki dava konusu işlemde hukuka uygunluk görülmediği

18- VDDK, E:2022/405, K:2024/92, 14/2/2024

(Belediye Gelirleri Kanunu, ilan ve reklam vergisi, idarece tarh yöntemi, yoklama)

Özet:

i. Mükelleflerin verginin tarhı için vergi kanunları ile belirli zamanlarda müracaat etmemeleri veya vergi kanunlarıyla kendilerine yüklenen ödevleri süresinde yerine getirmemeleri halinde tarh ve tahakkuk etmeyen verginin, ilgili kanunda gösterilen matrah üzerinden Vergi Usul Kanunu'nun 131. maddesi gereğince düzenlenen yoklama fişine istinaden idarece tarh yöntemiyle tarh edileceği

ii. İdarece tarh edilen ilan ve reklam vergisinin dayanağı yoklama fişinin, Vergi Usul Kanunu'nun 131. maddesinde öngörülen kurallara göre tanzim edilmesi gerektiği ayrıca yoklama yapan memurlar ile yoklama yapılan mükelleflerce kendilerine düşen ödev ve sorumluluklarının yerine getirilmesinin de yoklamanın usulüne uygun bir şekilde yapılması ve sonuçlanmasına katkı sunacağına herhangi bir şüphenin bulunmadığı

iii. Olayda, yoklamalar esnasında davacı tarafından denetimden kaynaklanan bilgi verme ödevinin yerine getirilmemesi nedeniyle yoklamada güçlüklerle karşılaşıldığından, yardımda bulunan muhtar nezdinde düzenlenen yoklama fişlerinin tarh edilen vergi ve kesilen cezalara dayanak alınabilecek nitelikte olduğu ve yoklama fişlerinde açıklamaya yer verilmemesinin tarhiyatı kusurlandıracak nitelikte görülmediği

19- VDDK, E:2022/1207, K:2024/94, 14/2/2024

(Kurumlar Vergisi Kanunu, stopaj, kayıt dışı hasılat, kâr dağıtımının tespiti, ispat yükü)

Özet: Kayıt dışı hasılat elde ettiği hususu sabit olan davacının yasal defter ve kayıtlarında yer almayan bu kazancı ortaklara dağıttığının kabulünün gerektiği, aksini ispat yükü üzerine düşen davacı tarafından da kârın ortaklara dağıtılmadığına ilişkin herhangi bir hususun ortaya konulmadığı

Aynı yönde: VDDK, E:2022/555, K:2024/97, 14/2/2024

20- VDDK, E:2022/1124, K:2024/90, 14/2/2024

(Kurumlar Vergisi Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu, tevkifat yükümlülüğü, esnaf muaflığından faydalanan kişilerden yapılan hurda alımları, ispat yükü)

Özet: Davacının kayıtlarına intikal ettirdiği faturaların sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı olduğunun tespiti halinde bu faturaları vergiden muaf esnaftan yaptığı alışverişi gizlemek maksadıyla kullandığının kabulünün gerektiği; alımların vergiden muaf esnaftan yapılmadığına ilişkin iddiayı ispat yükünün davacıya ait olduğu

21- VDDK, E:2022/678, K:2024/91, 14/2/2024

(Vergi Usul Kanunu, tekerrür, lehe kanunun geçmişe yürümesi)

Özet: Lehe olan kanun hükümlerinin geçmişe yürüyeceği yolundaki ceza hukukunun temel ilkesi çerçevesinde 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 339. maddesinin 7338 sayılı Kanun'la değişik halindeki, artırım tutarının kesinleşen (tekerrüre esas alınan) birden fazla ceza olması durumunda bunlardan tutar itibarıyla en yükseğinden fazla olamayacağı yolundaki düzenleme göz önünde bulundurulduğunda, tekerrür hükmü uygulanmak suretiyle artırılan ceza tutarında hukuka uygunluk görülmediği